

Linux Music & Sound

A legtöbb jógaelmélet a mantra szót használja az élet tényezőjének jelölésére. Egy jóga gurunak a mantra maga a hang, mely a világmindenség sarkai közt visszhangzik, a mindenség pedig maga Isten. A legtöbb általam ismert Linux guru is így vélekedik a Linux szerepéről az operációs rendszerek között. E két világ ütközése egyesek számára végzetes, mint a merevlemezre kiömlő reggeli kávé. Sokaknak azonban e terület olyannyira izgalmas, hogy még az elkövetőre sem haragszanak: legalább nem kell a munkával foglalkozni, és jöhet a tiszta szórakozás. Remélem, hogy a Linux Music & Sound elolvasása után – egy kis segítséggel – még a kezdők is merészen belevágunk majd a zenélésbe és a Linux alaposabb megismerésébe.

Hogy a lényegről is szó essék: *Dave Philips* kalandos utazásra hív bennünket a Linux és a hangkezelő programok őserdein keresztül. Indulás előtt a Linux történetével ismerkedhetünk meg, majd a szerző a legfontosabb alkalmazásokat, illetve az azok minél jobb kihasználásához szükséges gépi környezet elemeit mutatja be. Szó esik még az X Window System legfrissebb változatához járó hangalkalmazásokról is, majd elkezdődik a túra komolyabb része: a MIXViews, Snd, Kwave, Broadcast 2000 és Ceres hangfájlszerkesztők leírása. Az ezt követő fejezetekben a Mod zenei formátumot támogató programok, a MIDI, az MP3, a merevlemez hangrögzítés, a keverés, a hangképzés, a kottaprogramok, a hálózati zenei alkalmazások, a DJ digitális eszközei és a dobgépek birodalmába is ellátogatunk, és még az olyan különlegességek sem maradnak ki, mint például a más operációs rendszerek zenei programjainak felhasználása vagy a linuxos játékok.

A könyv igazi „fenevadja” a hangképzésről szóló 9. fejezet. Aki soha nem használt Linuxot és számítógépes zenével sem foglalkozott, annak e fejezet épp annyira érthetetlen lesz, mint az, hogy miért szeretik annyian a Backstreet Boyst vagy Britney Spearst. Azonban a Linux „törzsi nyelven” értők számára nyilvánvalóvá válik, hogy a Csound és kiegészítői miként segíthetik a hangfájlok létrehozását és szerkesztését, valamint a MIDI kezelést. A fejezetben a programcsomagok beállításáról, magáról a nyelvről és a külső eszközök lehetőségeiről is szó esik. A digitális stúdiófelvétel a könyv felfedezetlen területe. A terjedelmi korlátok miatt lehetetlen a hétköznapi zenészt megtanítani arra, hogy amihez egy Linux nélküli stúdióban hozzászokott, azt miként kama-toztathatná a Linux-alkalmazások használata során. Phillips e könyvével többféle olvasótábor (linuxos zenészek, linuxos programozók, nem Linuxszal dolgozó zenészek) is célba veszt, de érthető okokból nem szerepelhet az összes alkalmazás leírása a könyvben.

Néhány fejezetben a szerző már-már zavarbaejtő alapossággal magyaráz: „Győződjünk meg arról, hogy minden csatlakozó a helyén van-e, hiszen a rossz érintkezés kihagyásokat, zajt kelthet.” Később pedig feltételezi, hogy egy-egy fejezetből mindenki azonnal megértett mindent, amit a hangképzésről és a MIDI-ről tudni kell, és néhány oldallal arrébb már arról értekezik, hogy miként használhatjuk fel tudásukat egy digitális stúdióban. Azért remélem, hogy aki használt már

számítógépet, az tisztában van a dugók szakszerű kezelésével. Ismerek viszont jó néhány olyan embert, aki több CD-t is rögzített már stúdióban, de a hangképzésről vagy a MIDI-ről azt sem tudja, hogy mi fán terem. Nem ajánlom e könyvet azoknak, akik soha nem hallottak még a digitális hangrög-

zítésről, illetve a linuxos és a nem nyílt forrású zenei alkalmazások közti különbségekről. A könyv és a mellékelt programok megértéséhez elkél némi linuxos (netán programozói) gyakorlat, illetve az sem árt, ha járatosak vagyunk a digitális hangrögzítésben és utómunkában. Az oroszán ketrecébe csak tapasztalt idomárok lépjenek...

Az igazán nagyszerű az a könyvben, hogy röviden bemutat minden alkalmazást. Ezeket (mivel nyílt forráskódú programokról van szó) a mellékelt CD-n megtalálhatjuk, de ingyenesen letölthetjük az Internetről is. A szövegben rengeteg honlap címe szerepel. Aki megérti a programok képességeit, az bizonyára nagyra értékeli majd, hogy a szerző a teljes kínálat bemutatását választotta ahelyett, hogy saját véleményét erőltetné az olvasóra.

Jómagam inkább vagyok digitális zenész, mint Linux-felhasználó, így meg tudom érteni azokat, akik nem a Linuxot használják e célra. Más programok, mint például a Pro Tools, a Logic vagy a SonicFoundry cég Acid és Sound Forge programjai használatához nincs szükség különösebb előképzettségre. Minden egy helyen található, és a munka során nem kell állandóan több alkalmazás között váltogatnunk. Ezen programok 30 és 400 dollár közötti áron vásárolhatók meg. Természetesen ez már közel sem hangzik olyan jól, mint az, hogy „nyílt forráskódú, ingyenes”. Ez azonban főleg a programozókat bosszanthatja. Nem érzem úgy, hogy a fizetős programok hátrálatnák a stúdiómunkát, és egy Linuxban nem járatos zenész is inkább a pénzt költi, ha ezzel megsúshatja egy új operációs rendszerrel való ismerkedés „örömeit”.

Bár a Linuxon megjelent zeneprogramok leg többjének változatszáma még az 1.0-t sem éri el, ellenére legalább olyan minőségű és sebességű munkára képesek, mint jóval drágább társaik. Ha a programozók lelkesedése sem hagy alább, illetve végre a zenészek is fölfedezik maguknak a Linuxot, akkor biztos vagyok benne, hogy egyre több stúdióban állnak át linuxos programokra, hiszen ez a változás más szakterületeken már végbement.

Aki a linuxos digitális hangrögzítés és szerkesztés részletes leírását keresi, az akár le se vegye a polcra e könyvet. A Linux Music & Sound leginkább egy idegenvezetéshez hasonlít. Ha még nem döntöttük el, hogy milyen programokat kívánunk használni, illetve hogy ezeket hol találhatjuk meg, akkor mindenképpen olvassuk el a könyvet. Segít abban, hogy a Linux-programok e viszonylag kevésbé ismert területét is fölfedezhessük.

(A könyv magyar nyelvű változatának megjelenésére már csak egy röpké hónapot kell várnunk. A szerk.)

Deric Mendes évekig tanult zeneelméletet, gitáron játszik, az utóbbi két évben pedig otthonában tart zeneórákat. Idejét az SSC-nél munkával, emellett egy saját CD felvételével és különböző zenei stílusok és hangrögzítési eljárások megismerésével tölti.

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva

A könyv adatai

Szerző: Dave Philips
 Kiadó: No Starch Press
 E-mail: info@nostarch.com
 Honlap: <http://www.nostarch.com/>
 ISBN: 1-886411-34-4

